

ניהול ידע בבטיחות ובריאות בתעסוקה (חלק שני)

מאת ד"ר אבי גריפל

כלים לניהול ידע

- "פוסטים" (הכתובים בסגנון כתיבה ובנימה אישית ומאורגנים על פי תאריכים.
- **מפות מומחים** - מפות המתארות מומחים ובעלי ידע ארגוניים/חוץ ארגוניים והתמחותם.
- **רשתות חברתיות** - רשתות המאפשרות ניהול פרופילים של אנשי הארגון וניהול הקשרים ביניהם.
- **טוויטרים** - כלים המאפשרים לפרט או לארגון להפיץ ידע ממוקד לסובבים.
- **תיקי תפקיד** - מאגרי ידע הכוללים את המידע והידע הנדרשים לעובד חדש הנכנס לתפקידו בתחום מוגדר בו עוסק כל תיק.
- **נהלים מקצועיים** - מסמכים הכוללים את ההנחיות המחייבות של הארגון בתחום ידע מוגדר, ומטרתם לקדם עשייה מקצועית.
- **תורות מקצועיות** - מסמכים הכוללים את התורה המארגנת של הארגון בתחום ידע מוגדר, לרבות ידע, המלצות ותורה שבעל פה שתועדו, ומטרתם לקדם עשייה מקצועית מיטבית.
- **הפקות לקחים** - כלים לניתוח אירועים/ פרויקטים שהתרחשו בארגון בעבר לטובת הגדרת ההתנהלות המיטבית בעתיד.
- **תרשימי זרימה (Workflow)** - כלים לתיעוד ולעיתים מיכון תהליכים קבועים והידע הנלווה אליהם, לצורך ביצועם באופן מיטבי.
- **מחוללי למידה** - כלים לביצוע סיעורי מוחות לפיתוח ידע חדש על בסיס ניסיון העבר. דוגמאות: צוותי שיפור איכות, Root Core Analysis ועוד.
- **שימור ידע פורשים** - כלים לתיעוד ידע הנשמר בעת עזיבה, לתיעודו ולהנגשתו לאלה הנותרים בארגון.
- קיימים, כמובן כלים נוספים המופיעים הן בתקן והן מחוצה לו.

- יישום ניהול הידע הלכה למעשה נעשה באמצעות כלים מקצועיים. כל כלי הוא בעל מאפיינים מוגדרים, וניהול הידע מסייע לצורך עסקי ו/או ארגוני. התקן מציע כלים שונים לניהול ידע בארגון, וביניהם:
- **פורטלים ארגוניים** - כלים מבוססי טכנולוגיית פורטלים המהוות את שער הנתונים, המידע והידע הארגוני, ומנהלות את הידע הארגוני.
- **פורטלים ואתרי ידע מקצועיים** - כלים מבוססי טכנולוגיית פורטלים הממוקדות סביב נושא תוכן מקצועי, מקשרות ומנגישות את הנתונים, המידע והידע המקצועיים לשימוש בעלי התפקיד הרלוונטיים בארגון.
- **קהילות ידע** - שילוב של אתר ידע מקצועי, המאפשר לבעלי הידע השונים לשתף מניסיונם (מסמכים, דעות, שאלות-תשובות) וקבוצה של אנשים המתכנסת ומשתפת ידע במיפגשי פנים אל פנים.
- **כלי ניהול מסמכים** - כלים המאפשרים ארגון והנגשת מסמכים.
- **WIKI** - כלים מבוססי טכנולוגיית WIKI המאפשרים ארגון והנגשת פריטי ידע חצי מובנים, תוך דגש על ערכים (כותרות הפריטים), הנגשה שטוחה ופשוטה (דף הערך) וקישורים (הן בין הפריטים והן אל מחוץ לכלי).
- **מנועי חיפוש** - כלים המאפשרים גישה ישירה למסמכים ופריטי ידע נוספים, גם אם לא אורגנו, או אורגנו חלקית.
- **מסמכים חכמים** - מסמכים הכתובים בדרך מוסכמת מראש לשיפור הנגשת תכניהם לקורא.
- **בלוגים** - כלים מבוססי טכנולוגיית בלוגים הכוללים פריטי ידע

שימושי ניהול ידע בבטיחות ובריאות בתעסוקה

- תחום הבטיחות והגיהות בתעסוקה יכול לצאת נשכר מאד מפעילות לאימוץ מדיניות ותהליכים של ניהול ידע בארגון. תחומים לדוגמה בהם ניהול ידע מציע פתרונות טובים הם:
- דרישות חוק, נוהלי הבטיחות והוראות הבטיחות;
- היתרי עבודה (work permits) לעבודות מסוכנות כמו עבודה בגובה, עבודה באש גלויה וכדומה;
- תאונות עבודה, אירועי בטיחות, לקחים ו"פתרונות טובים";
- בסיסי מידע של גורמי סיכון, גיליונות בטיחות, סיכונים כימיים וכדומה;
- סוגי ציוד מגן אישי;
- רשימות והפניות למומחים בתחומים שונים - פנים-ארגוניים וחוץ-ארגוניים;
- רשימות של בדיקות תקופתיות, ניטורים, ותוצאותיהם;
- מטרות, יעדים, תכניות עבודה ומדדים בבטיחות ובריאות בתעסוקה;
- תגובה למצבי חירום.

צוותים וקבוצות עבודה בארגון יכולים להחליט איזה תכני מידע וידע יטופלו במסגרת תהליכי ניהול הידע בארגון, תוך שילובם בתהליכי העבודה השונים במפעל, וכן בתהליכי ההכשרה וההדרכה של העובדים. ■

הכתוב הוא מרכז הוועדה לנ"י לניהול ידע במכון התקנים הישראלי ויועץ לניהול בטיחות במוסד לבטיחות ולגיהות

קורסים וימי עיון במחוז ירושלים והשפלה לחודשים יוני, יולי 2011

יוני	
קורס אמני בטיחות (בסיסי)	21.6 + 14.6 = 28.6 +
יום עיון: בטיחות בעבודות תחזוקה	22.6
יום עיון: בטיחות בעבודות חשמל	15.6
קורס אחראי רעלים	15.6 + 13.6 = 21.6 +
יולי	
יום עיון: ארגונומיה	12.7
יום עיון: העצמת אמני בטיחות	5.7
יום עיון: העצמת אמני בטיחות	13.7

לפרטים נוספים: מחוז ירושלים והשפלה
טל': 02-6723110, פקס: 02-6732880
דוא"ל: Jerusalem@osh.org.il